

Αριθμός 305/2020

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Δ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 11 Ιουνίου 2019, με την εξής σύνθεση: Μ. Καραμανώφ, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Δ΄ Τμήματος, Ο. Παπαδοπούλου, Χρ. Σιταρά, Σύμβουλοι, Ο. Νικολαράκου, Δ. Μαυροπόδη, Πάρεδροι. Γραμματέας η Ι. Παπαχααραλάμπους.

Για να δικάσει την από 10 Ιουνίου 2016 αίτηση:

της ανώνυμης βιομηχανικής εμπορικής εταιρείας με την επωνυμία «ΠΡΙΣΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ Α.Β.Ε.Ε.» και το διακριτικό τίτλο «PRISMA ELEKTRONICS S.A.», που εδρεύει στην Αλεξανδρούπολη (Λεωφόρος Δημοκρατίας 85), η οποία παρέστη με τη δικηγόρο Κωνσταντία Μαμούρα (Α.Μ. 7861 Δ.Σ. Θεσσαλονίκης), που τη διόρισε με πληρεξούσιο,

κατά των Υπουργών: 1. Οικονομίας και Ανάπτυξης, 2. Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, οι οποίοι παρέστησαν με τον Κωνσταντίνο Ζαμπάρα, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ο οποίος κατέθεσε δήλωση, σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 4509/2017, περί μη εμφανίσεώς του και 3. Οικονομικών, ο οποίος παρέστη με τον Πολυχρόνη Καραστεργίου, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ο οποίος κατέθεσε δήλωση, σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 4509/2017, περί μη εμφανίσεώς του.

Με την αίτηση αυτή η αιτούσα εταιρεία επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 13311/273/21.3.2016 κοινή απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και των Αναπληρωτών Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η πληρεξούσια της αιτούσας εταιρείας δήλωσε, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 21 του Κανονισμού Λειτουργίας του Δικαστηρίου, ότι δεν θα αγορεύσει.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της εισηγήτριας, Συμβούλου Χρ. Σιταρά.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο ν Ν ό μ ο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αίτησης έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (0822457/5560/10.6.2016 σειρά Θ διπλότυπο είσπραξης τύπου Α΄ της ΔΟΥ Δ΄ Αθηνών).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της 13311/273/21.3.2016 κοινής απόφασης του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και των Αναπληρωτών Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών με τίτλο «Κατάργηση των κοινών υπουργικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 21 του Ν. 1767/1988 (Α' 63), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 32 του Ν. 1836/1989 (Α' 79)» (Β' 997).

3. Επειδή, το άρθρο 21 του ν. 1767/1988 (Α' 63), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 32 του ν. 1836/1989 (Α' 79), ορίζει ότι: «1. Στις βιομηχανικές, βιοτεχνικές και μεταλλευτικές επιχειρήσεις που βρίσκονται εγκατεστημένες στην περιοχή Δ' του αναπτυξιακού ν. 1262/1982, δηλαδή στους νομούς Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Λέσβου, Χίου, Σάμου και Δωδεκανήσου και σ' ορισμένους νομούς της περιοχής Γ' του ίδιου νόμου, δηλαδή στους νομούς Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Φλώρινας, Πέλλης, Κιλκίς, Σερρών, Δράμας, Καβάλας, καθώς και στις επαρχίες Καλαμάτας και Μεσσηνίας του νομού Μεσσηνίας, δίδεται οικονομική ενίσχυση από τον Ο.Α.Ε.Δ. 2. Για το σκοπό αυτόν ο Ο.Α.Ε.Δ. επιχορηγείται από τον κρατικό προϋπολογισμό, στον οποίο και εγγράφονται οι σχετικές πιστώσεις. 3. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας, μετά από γνώμη του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Δ., ρυθμίζονται το ύψος της ενίσχυσης, τα κριτήρια εκτίμησης του ύψους της ενίσχυσης, ο τρόπος παροχής της, το όργανο του Ο.Α.Ε.Δ. που αποφασίζει για την καταβολή της παροχής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την υλοποίηση των διατάξεων αυτών».

4. Επειδή, όπως προκύπτει από το άρθρο 2 του προσκομισθέντος στο Δικαστήριο καταστατικού, η αιτούσα εταιρία εδρεύει στον Δήμο Αλεξανδρούπολης του Νομού Έβρου και παράγει τα προϊόντα της στη βιομηχανική περιοχή Αλεξανδρούπολης. Σκοπός της αιτούσας, κατά το άρθρο 3 του ίδιου καταστατικού, είναι, μεταξύ άλλων, η παραγωγή ηλεκτρικών υπολογιστών, η παραγωγή προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών, η παραγωγή προγραμμάτων για βιομηχανικούς σκοπούς και η παροχή υπηρεσιών σχετικών με τις τηλεπικοινωνίες και την πρόσβαση στο διαδίκτυο. Με αυτά τα δεδομένα, η αιτούσα από την έναρξη της δραστηριότητάς της, το έτος 1996, εδικαιούτο να λάβει την προβλεπόμενη στις διατάξεις του ανωτέρω άρθρου 21 του ν. 1767/1988 οικονομική ενίσχυση, σύμφωνα με τις ειδικότερες προϋποθέσεις που ορίζονταν με τις εκδιδόμενες για την υλοποίησή τους κοινές υπουργικές αποφάσεις, οι οποίες καταργούνται με την προσβαλλόμενη κοινή υπουργική απόφαση, χωρίς να προβλέπεται εκ νέου ο τρόπος, η διαδικασία χορήγησης και το ύψος της εν λόγω οικονομικής ενίσχυσης. Συνεπώς, η αιτούσα έχει έννομο συμφέρον για την άσκηση της κρινόμενης αίτησης, η οποία είναι παραδεκτή και κατά τα λοιπά.

5. Επειδή, κατ' εξουσιοδότηση της ως άνω παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 1767/1988 εκδόθηκαν δεκατρείς κοινές υπουργικές αποφάσεις. Ειδικότερα, στην 31730/1.9.1988 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας με τίτλο «Επιδότηση επιχειρήσεων παραμεθόριων περιοχών Δ' και Γ' του Ν. 1262/82» (Β' 670), οριζόταν ότι: «1. [όπως η παρ. 1 αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 της 30845/9.5.1989 απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας (Β' 364)]

Επιδοτούνται οι βιομηχανικές, βιοτεχνικές και μεταλλευτικές επιχειρήσεις: α) Με ποσοστό 6% επί του συνολικού κόστους μισθοδοσίας τους και εφόσον είναι εγκατεστημένες στους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Λέσβου, Χίου, Σάμου και Δωδεκανήσου στη ζώνη βάθους 20 χιλιομέτρων από την παραμεθόρια γραμμή στους Νομούς Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Φλώρινας, Πέλλας, Κιλκίς, Σερρών και Δράμας, καθώς και σε Δήμους ή Κοινότητες των Νομών αυτών των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από την ζώνη των 20 χιλιομέτρων. β) Με ποσοστό 4% επί του συνολικού κόστους μισθοδοσίας τους και εφόσον είναι εγκατεστημένες στο υπόλοιπο (πλην της ζώνης βάθους 20 χιλιομέτρων από την παραμεθόρια γραμμή) των Νομών Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Φλώρινας, Πέλλης, Κιλκίς, Σερρών, Δράμας καθώς και από 14.3.89 ημέρα δημοσίευσης του Ν.1836/89 στο ΦΕΚ στις επαρχίες Καλαμάτας και Μεσσήνης του Νομού Μεσσηνίας και στο Νομό Καβάλας. 2. Η επιδότηση παρέχεται ανεξαρτήτως αριθμού μισθωτών που απασχολεί η επιχείρηση και θα καταβληθεί αναδρομικά από 6.4.88, ημέρα έναρξης ισχύος του Ν. 1767/88, σε εκτέλεση του οποίου εκδίδεται η παρούσα απόφαση. 3. Η ως άνω επιδότηση θα καταβάλλεται στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις: α) Κατά το πρώτο τρίμηνο μετά το τέλος κάθε εξαμήνου, β) για την περίοδο από 6.4.88 έως 30.9.88 η καταβολή θα γίνει κατά το τελευταίο τρίμηνο του 1988 και για το διάστημα από 1.10.88 έως 31.12.88, κατά το πρώτο τρίμηνο του 1989. Η επιδότηση αυτή θα αναφέρεται στο συνολικό κόστος μισθοδοσίας της επιχείρησης συμπεριλαμβανομένων των επιδομάτων αδείας και δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα μετά από σχετική απόφαση του εκάστοτε αρμόδιου Διευθυντή Υπηρεσίας Νομού, Τοπικής Υπηρεσίας, ή Γραφείου Εργασίας του ΟΑΕΔ. 4. [όπως το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 της 30845/9.5.1989 απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας] Αρμόδιος φορέας για την καταβολή της προαναφερόμενης επιδότησης ορίζεται ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, ο οποίος την καταβάλλει μέσω των κατά τόπους Υπηρεσιών του, μετά από σχετική απόφαση του εκάστοτε αρμόδιου Διευθυντή Για την καταβολή της επιδότησης αυτής οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις οφείλουν εντός τριμήνου από τη λήξη κάθε εξαμήνου, να προσκομίζουν στις κατά τόπους αρμόδιες Υπηρεσίες του ΟΑΕΔ τα παρακάτω δικαιολογητικά: α) Αίτηση. β) Πιστοποιητικό Βιοτεχνικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου από το οποίο προκύπτει το είδος και το αντικείμενο εργασιών της επιχείρησης. γ) Βεβαίωση των τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας ότι η θέση εγκατάστασης της ενδιαφερόμενης επιχείρησης βρίσκεται μέσα στη ζώνη των (20) χιλιομέτρων από την παραμεθόρια γραμμή για τους Νομούς Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Φλώρινας, Πέλλης, Κιλκίς, Σερρών και Δράμας. δ) Μισθολογικές καταστάσεις της χρονικής περιόδου για την οποία ζητείται η επιδότηση από τις οποίες και θα προκύπτει το συνολικό κόστος μισθοδοσίας της επιχείρησης. ε) Βεβαίωση του ΙΚΑ ή ανάλογου ασφαλιστικού φορέα, ότι έχουν καταβληθεί οι ασφαλιστικές εισφορές για το χρονικό διάστημα για το οποίο ζητείται η επιδότηση. 5. [όπως οι παρ. 5 και 6 προστέθηκαν με την παρ. 3 της 30845/9.5.1989 απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας] Η ως άνω επιδότηση αναφέρεται στο κόστος μισθοδοσίας στο οποίο συμπεριλαμβάνονται οι καταβληθείσες ακαθάριστες αποδοχές, οι εργοδοτικές εισφορές, το επίδομα αδείας, τα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα, οι αποδοχές που τυχόν καταβλήθηκαν για υπερεργασία, νόμιμη υπερωρία ή εργασία τις Κυριακές, εξαιρετέες ημέρες και κατά τις νυκτερινές ώρες, το χαρτόσημο και ΟΓΑ χαρτοσήμου κατά ποσοστό 0,60% που βαρύνει τις επιχειρήσεις, το επίδομα ισολογισμού και το επίδομα ασθενείας, εκτός του πριμ παραγωγικότητας και της

αποζημίωσης που η τελευταία καταβλήθηκε μετά από καταγγελία σύμβασης εργασίας. 6. Κάθε διαφορά που θα προκύπτει κατά την εφαρμογή της απόφασης αυτής θα τίθεται υπόψη του Δ.Σ. του Οργανισμού και θα επιλύεται με απόφασή του. 7. [όπως η παρ. 7 προστέθηκε με την 31307/1993 απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας (Β' 696)] Εφόσον επιχειρήσεις έχουν κάνει διακανονισμό εξόφλησης οφειλών τους από καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές με ειδικές αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τότε θα καταβάλλεται και σ' αυτές η επιδότηση κατά ποσοστό 1 % ή 12 % επί του συνολικού κόστους μισθοδοσίας τους. Για την καταβολή της επιδότησης οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, εκτός των άλλων δικαιολογητικών θα πρέπει να προσκομίζουν αποδεικτικό στοιχείο διακανονισμού των ασφαλιστικών τους εισφορών του εξαμήνου για το οποίο ζητείται η επιδότηση. Η επιδότηση θα καταβάλλεται επί του κόστους μισθοδοσίας, από το οποίο θα έχουν αφαιρεθεί οι εισφορές υπέρ Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης, αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι οποίες έχουν διακανονισθεί και οφείλονται». Εξάλλου, με την 32256/14.2.1991 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας με τίτλο «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 31730/1-9-88 κοινής απόφασης ... » (Β' 95), ορίστηκε ότι: «1. Τροποποιούμε και συμπληρώνουμε την υπ' αριθμ. 31730/1.9.88 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας ... , όπως τροποποιήθηκε ... , προσθέτοντας στην παρ. 1 αυτής την εξής περίπτωση γ': γ) Κατά το οικονομικό έτος 1990 οι βιομηχανικές, βιοτεχνικές και μεταλλευτικές επιχειρήσεις των περιπτώσεων α' και β' θα επιδοτηθούν αντιστοίχως με ποσοστό 6% και 4% επί του συνολικού κόστους της μισθοδοσίας τους από 1ης Ιανουαρίου μέχρι 30 Ιουνίου 1990. Από 1ης Ιουλίου 1990, οι επιχειρήσεις αυτές θα επιδοτηθούν αδιακρίτως με ποσοστό 1%. 2. Οι παραπάνω ρυθμίσεις δεν αφορούν τους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης, και Έβρου και στις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σ' αυτούς εξακολουθεί να καταβάλλεται η επιδότηση που είχε καθορισθεί με την αριθμ. 30845/9.5.89 κοινή Υπουργική Απόφαση». Περαιτέρω, με την 18227/ΓΔ.434/Β.435/9.4.1993 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας «Επιδότηση επιχειρήσεων εγκατεστημένων στους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου» (Β' 329), όπως τροποποιήθηκε με τις κοινές αποφάσεις 48699/Β/763/4.6.1993 (Β' 432) και 33419/27.3.1995 (Β' 266) των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας, ορίστηκε ότι: «1. ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΘΡΑΚΗΣ Επιδοτούνται από 1.1.1995 οι βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, κτηνοτροφικές επιχειρήσεις βιομηχανικού τύπου, καθώς και οι ξενοδοχειακές και ναυτιλιακές επιχειρήσεις με ποσοστό 20% επί του συνολικού κόστους μισθοδοσίας του προσωπικού τους, εφόσον είναι εγκατεστημένες στους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι 31730/1.9.88, 30845/9.5.89, 32256/14.2.91 και 48699/Β/783/4.6.93 κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας. 2. Σε περίπτωση που οι ως άνω επιχειρήσεις υπαχθούν σε πρόγραμμα επιχορήγησης για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας δεν θα τους καταβάλλεται η επιδότηση αυτή για τους μισθωτούς που θα προσληφθούν με το εν λόγω πρόγραμμα για όσο χρόνο διαρκεί η επιχορήγηση. Η δαπάνη που προκαλείται, το ύψος της οποίας δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί, καλύπτεται από τον προϋπολογισμό του ΟΑΕΔ. 2. ... ». Με την 33845/9.10.1995 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας (Β' 868), τροποποιήθηκε η 32256/14.2.1991 κοινή υπουργική απόφαση ως προς το ποσοστό επιδότησης, ως εξής: «Επιδοτούνται από 1.7.95 οι βιομηχανικές, βιοτεχνικές

και μεταλλευτικές επιχειρήσεις, με ποσοστό 5% επί του συνολικού κόστους μισθοδοσίας τους, εφόσον είναι εγκατεστημένες στους Νομούς Καβάλας και Δράμας. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι 31730/1.9.88 και 30845/9.5.89 κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας. Από τις διατάξεις της παραπάνω απόφασης προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του ΟΑΕΔ έτους 1995 ύψους 0,5 δις. περίπου η οποία θα αποδοθεί από τον Κρατικό προϋπολογισμό. ... ». Επίσης, με την 334/12090/10.4.1997 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Β' 300), τροποποιήθηκε η 18227/ΓΔ.434/Β.435/9.4.1993 απόφαση ως προς το ποσοστό επιδότησης, ως εξής: «1. Επιδοτούνται από 1.7.1997 και 1.10.97 οι βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, κτηνοτροφικές επιχειρήσεις βιομηχανικού τύπου, καθώς και οι ξενοδοχειακές και ναυτιλιακές επιχειρήσεις με ποσοστό 15% και 12% αντίστοιχα επί του συνολικού κόστους μισθοδοσίας του προσωπικού τους, εφόσον είναι εγκατεστημένες στους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου και 4% για τους Νομούς Καβάλας και Δράμας. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι 31730/1.9.88, 30845/9.5.89, 32256/14.2.91, 48699/Β/763/4.6.93 και 33419/27.3.95 κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας. 2. Σε περίπτωση που οι ως άνω επιχειρήσεις υπαχθούν σε πρόγραμμα επιχορήγησης για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας δεν θα τους καταβάλλεται η επιδότηση αυτή για τους μισθωτούς που θα προσληφθούν με το εν λόγω πρόγραμμα για όσο χρόνο διαρκεί η επιχορήγηση. 3. Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης προκαλείται δαπάνη σε βάρος του ΠΔΕ το ύψος της οποίας δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί. 4. ... ». Με την 40795/1375/30.11.1998 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Β' 1249), τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε η 18227/ΓΔ.434/Β.435/ 9.4.1993 απόφαση ως προς το ποσοστό επιδότησης, ως εξής: «1. Επιδοτούνται από 1.10.1998 οι βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις γουνοποιίας ως και κατασκευής προϊόντων γούνας με ποσοστό 5% επί του συνολικού κόστους μισθοδοσίας του προσωπικού τους, εφόσον λειτουργούν στους Νομούς Δυτ. Μακεδονίας. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι 31730/1.9.88, 30845/9.5.89, 32256/14.2.91, 48699/Β/763/4.6.93 και 33419/27.3.95 κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας. 2. Σε περίπτωση που οι ως άνω επιχειρήσεις υπαχθούν σε πρόγραμμα επιχορήγησης για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας δεν θα τους καταβάλλεται η επιδότηση αυτή για τους μισθωτούς που θα προσληφθούν με το εν λόγω πρόγραμμα για όσο χρόνο διαρκεί η επιχορήγηση. 3. Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης προκαλείται δαπάνη σε βάρος του ΠΔΕ το ύψος της οποίας δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί. ... ». Περαιτέρω, με την 29622/528/26.8.1999 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Β' 1720), τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε η 31730/1.9.1988 κοινή υπουργική απόφαση, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, ως προς το ποσοστό επιδότησης, ως εξής: «1. Επιδοτούνται από 1.1.1999 οι επιχειρήσεις επεξεργασίας καπνού με ποσοστό 8% επί του συνολικού κόστους μισθοδοσίας του προσωπικού τους, εφόσον λειτουργούν στους Νομούς Καβάλας και Δράμας. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις της ... 31730/1.9.88 Κοινής Υπουργικής Απόφασης όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα. 2. Σε περίπτωση που οι ως άνω επιχειρήσεις υπαχθούν σε πρόγραμμα επιχορήγησης για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας δεν θα τους καταβάλλεται η επιδότηση αυτή για τους μισθωτούς που θα προσληφθούν με το εν λόγω πρόγραμμα για όσο χρόνο διαρκεί η επιχορήγηση. 3. Από τις

διατάξεις της παρούσας απόφασης προκαλείται δαπάνη σε βάρος του ΠΔΕ το ύψος της οποίας δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί. ... ». Με την 192837/296/23.8.2002 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Β' 1139), τροποποιήθηκε η 18227/ΓΔ.434/Β.435/9.4.1993 απόφαση, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, ως προς το ποσοστό επιδότησης των Νομών Δράμας και Καβάλας, ως εξής: «1. Από 1.1.2003 και μέχρι 31.12.2006 το ποσοστό επιδότησης των βιομηχανικών, βιοτεχνικών, μεταλλευτικών, κτηνοτροφικών επιχειρήσεων βιομηχανικού τύπου, καθώς και ξενοδοχειακών και ναυτιλιακών επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες στους Νομούς Δράμας και Καβάλας ορίζεται σε 12% επί του συνολικού κόστους μισθοδοσίας του προσωπικού τους. Η ανωτέρω επιδότηση θα παρέχεται με την προϋπόθεση ότι οι επιχειρήσεις θα διατηρήσουν το σημερινό επίπεδο απασχόλησης. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι 31730/1.9.88, 30845/9.5.89, 32256/14.2.91, 48699/8/763/4.6.93, 33419/27.3.95 και 334/12090/10.4.97 κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας. 2. Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης προκαλείται δαπάνη σε βάρος του ΠΔΕ το ύψος της οποίας δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί. ... ». Η ως άνω 192837/296/ 23.8.2002 κοινή υπουργική απόφαση τροποποιήθηκε με την 32224/908/14.7.2008 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας (Β' 1441), ως εξής: «1. Η επιδότηση του κόστους μισθοδοσίας επιχειρήσεων, όπως προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1, ισχύει για τη χρονική περίοδο από 1.1.2008 έως και 31.12.2009. 2. Κατά τα λοιπά παραμένουν σε ισχύ οι διατάξεις της ... 192837/296/23.8.2002 κοινής υπουργικής απόφασης, καθώς και της 31730/1.9.1988 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει. 3. Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης προκαλείται δαπάνη σε βάρος του ΠΔΕ, το ύψος της οποίας δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί. ... ». Τέλος, με την 44727/841/10.9.2009 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας (Β' 1988), τροποποιήθηκε η 29622/528/ 26.8.1999 κοινή υπουργική απόφαση, ως εξής: «1. Το ποσοστό επιδότησης των επιχειρήσεων της παρ. 1 της ... 29622/528/26.8.1999 ... κοινής απόφασης ... ορίζεται σε 12% επί του συνολικού κόστους μισθοδοσίας του προσωπικού τους. Η ανωτέρω επιδότηση παρέχεται με την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις διατηρούν το υφιστάμενο κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας επίπεδο απασχόλησης. 2. Κατά τα λοιπά παραμένουν σε ισχύ οι διατάξεις της ... 29622/528/26.8.1999 ... κοινής απόφασης ... καθώς και της ... 31730/1.9.1988 ... κοινής απόφασης ... όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει. ...».

6. Επειδή, στην προσβαλλόμενη 13311/273/21.3.2016 κοινή υπουργική απόφαση, η οποία στο προοίμιό της επικαλείται, μεταξύ άλλων, «την ανάγκη του εξορθολογισμού των προγραμμάτων απασχόλησης, της δημοσιονομικής προσαρμογής και της εξυγίανσης των δημόσιων οικονομικών καθώς και την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος», ορίζεται ότι: «Καταργούμε τις κοινές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 21 του Ν. 1767/1988 ... οι οποίες είναι οι κάτωθι: i. Η με αριθμ. 31730/1-9-1988 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας ... (Β' 670). ii. Η με αριθμ. 30845/9-5-1989 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας ... (Β' 364). iii. Η με αριθμ. 32256/14-2-1991 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας ... (Β' 95). iv. Η με αριθμ.

18227/ΓΔ.434/Β.435/9-4-1993 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθν. Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας ... (Β' 329). ν. Η με αριθμ. 48699/Β/763/4-6-1993 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθν. Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας ... (Β' 432). vi. Η με αριθμ. 33419/27-3-1995 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθν. Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας ... (Β' 266). vii. Η με αριθμ. 33845/9-10-1995 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθν. Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ... (Β' 868). viii. Η με αριθμ. 334/12090/10-4-1997 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθν. Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας ... (Β' 300). ix. Η με αριθμ. 40795/1375/30-11-1998 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθν. Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας ... (Β' 1249). x. Η με αριθμ. 29622/528/26-8-1999 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθν. Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας ... (Β' 1720). xi. Η με αριθμ. 192837/296/23-8-2002 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ... (Β' 1139). xii. Η με αριθμ. 32224/908/14-7-2008 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας ... (Β' 1441). xiii. Η με αριθμ. 44727/841/10-9-2009 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας ... (Β' 1988). ...».

7. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση προβάλλεται καταρχάς ότι στην έκδοση της προσβαλλόμενης κοινής υπουργικής απόφασης συνέπραξε αναρμοδίως ο τότε Υφυπουργός Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού Α.Χ. Ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος γιατί η προκαλούμενη δαπάνη από τις ρυθμίσεις των κοινών υπουργικών αποφάσεων που είχαν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 21 του ν. 1767/1988, οι οποίες καταργήθηκαν με την προσβαλλόμενη κοινή υπουργική απόφαση, καλύπτονταν, όπως αναφέρεται ρητώς στις αποφάσεις αυτές μετά το 1997, από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, οι σχετικές με το οποίο αρμοδιότητες ανήκαν στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου (ΕΣΠΑ), σύμφωνα με τα άρθρα 36, 37 και 38 του κατά το χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης κοινής υπουργικής απόφασης Οργανισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (π.δ. 116/2014, Α' 185) ενώ, εξάλλου, με βάση το άρθρο 23 του ν. 4270/2014 ο Υπουργός Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (κατά το χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης κοινής υπουργικής απόφασης Υπουργός Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού) έχει την ευθύνη για την χάραξη της πολιτικής δημοσίων επενδύσεων, συντονίζει και εποπτεύει την εκτέλεση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και, μεταξύ άλλων, συμπράττει υποχρεωτικά στην έκδοση κανονιστικών πράξεων όταν αυτές προκαλούν δαπάνη στον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων. Περαιτέρω, με την 105755/14.10.2015 (Β' 2222) απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού ανατέθηκε στον τότε Υφυπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού Α. Χ., μεταξύ άλλων, η άσκηση των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ), στις οποίες περιλαμβάνονταν η έκδοση πράξεων ατομικού και κανονιστικού χαρακτήρα και η έκδοση πράξεων από κοινού με άλλους Υπουργούς, Αναπληρωτές Υπουργούς και Υφυπουργούς.

8. Επειδή, περαιτέρω, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη κοινή υπουργική απόφαση, με την οποία, στην πραγματικότητα, καταργήθηκε η καταβολή της προβλεπόμενης στο άρθρο 21 παρ. 1 του ν. 1767/1988 οικονομικής ενίσχυσης, εκδόθηκε καθ' υπέρβαση της δοθείσας

με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου νομοθετικής εξουσιοδότησης και πρέπει να ακυρωθεί για τον λόγο αυτόν. Ο λόγος αυτός είναι βάσιμος, γιατί, κατά την έννοια του άρθρου 21 του ν. 1767/1988, ο νομοθέτης θεσπίζει, με την παρ. 1 του άρθρου αυτού, την ανωτέρω οικονομική ενίσχυση προς τις αναφερόμενες στη διάταξη αυτήν επιχειρήσεις που βρίσκονται εγκατεστημένες στην περιοχή Δ' και σε ορισμένους νομούς της περιοχής Γ' του αναπτυξιακού νόμου 1262/1982 καθώς και στις επαρχίες Καλαμάτας και Μεσσηνίας του νομού Μεσσηνίας, η δε κανονιστικώς δρώσα διοίκηση εξουσιοδοτείται με την παρ.3 του ίδιου άρθρου να ρυθμίζει το ύψος, τον τρόπο παροχής, τα αναγκαία δικαιολογητικά και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την υλοποίηση της ανωτέρω επιλογής του νομοθέτη. Η κανονιστικώς δρώσα διοίκηση δύναται, συνεκτιμώντας τις εκάστοτε ανάγκες των επιχειρήσεων των ως άνω περιοχών καθώς και τις συνθήκες και προτεραιότητες της οικονομίας εν γένει, να μεταβάλλει το ύψος και εν γένει τον τρόπο παροχής της ενίσχυσης. Δεν δύναται, όμως, να την καταργήσει είτε ρητώς είτε εν τοις πράγμασι, καθιστώντας τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 1767/1988 ανενεργό. Τούτο συνάγεται, άλλωστε, και από τη διατύπωση της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 1767/1988 («δίδεται» οικονομική ενίσχυση), η οποία δεν αφήνει περιθώρια στην κανονιστικώς δρώσα διοίκηση να χορηγεί ή μη την ενίσχυση, αλλά μόνο να ρυθμίζει το ύψος και εν γένει τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία της χορήγησής της. Η κατάργηση, όμως, με την προσβαλλόμενη κοινή υπουργική απόφαση των υπουργικών αποφάσεων που καθορίζουν τις προϋποθέσεις της χορήγησης της εν λόγω ενίσχυσης, χωρίς ταυτόχρονη θέσπιση, εν μέρει ή εν όλω, νέων προϋποθέσεων για τη χορήγηση αυτής, έχει ως συνέπεια η ρύθμιση να καθίσταται, μη νομίμως κατά τα προεκτεθέντα, ανενεργός. Λόγοι, εξάλλου, δημοσιονομικοί ή αναγόμενοι στο δημόσιο συμφέρον εν γένει, όπως η ανάγκη εξορθολογισμού των προγραμμάτων απασχόλησης και εξυγίανσης των δημόσιων οικονομικών, η οποία αναφέρεται, όπως έχει εκτεθεί, στο προοίμιο της προσβαλλόμενης πράξης, ή η τυχόν αντίθεση της ρύθμισης με το ενωσιακό δίκαιο περί κρατικών ενισχύσεων, την οποία επικαλείται η Διοίκηση με τις απόψεις της προς το Συμβούλιο της Επικρατείας (βλ. 2/52666/0021/24.7.2018 έγγραφο Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, ΚΜΚΕ 00323 ΕΞ 2018 ΕΜΠ/30.10.2018 έγγραφο Υπουργείου Οικονομικών και 35831/807/31.7.2018 έγγραφο Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης), μπορούν να αντιμετωπισθούν με την κατάργηση της οικονομικής ενίσχυσης των διατάξεων του άρθρου 21 του ν. 1767/1988 με διάταξη τυπικού νόμου, όχι όμως με τη διατήρησή της μεν σε ισχύ, χωρίς όμως δυνατότητα εφαρμογής της λόγω της κατάργησης του συνόλου των αποφάσεων που καθιστούν δυνατή την υλοποίησή της. Μειοψήφησαν η Σύμβουλος Ο. Παπαδοπούλου και οι Πάρεδροι Ο. Νικολαράκου και Δ. Μαυροπόδη, που υποστήριξαν την ακόλουθη γνώμη: Από τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 1767/1988, το οποίο ορίζει ότι σε ορισμένες κατηγορίες επιχειρήσεων, εγκατεστημένες σε διάφορους νομούς της χώρας κατά τα οριζόμενα ειδικότερα στη διάταξη αυτή, «δίδεται οικονομική ενίσχυση» από τον ΟΑΕΔ, επιχορηγούμενο για τον ανωτέρω σκοπό από τον κρατικό προϋπολογισμό με εγγραφή των σχετικών πιστώσεων, και ότι με κοινές υπουργικές αποφάσεις ορίζονται, μεταξύ άλλων, το ύψος της ενίσχυσης και ο τρόπος παροχής της, συνάγεται ότι ο νόμος δεν επιβάλλει τη χορήγηση της ενίσχυσης αυτής σε κάθε περίπτωση, ακόμη δηλαδή και εάν λόγοι δημοσιονομικοί ή άλλοι λόγοι, αναγόμενοι επίσης στο δημόσιο συμφέρον, καθιστούν αδύνατη τη διάθεση στον ΟΑΕΔ των σχετικών πιστώσεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά επιτρέπει τη χορήγηση της ενίσχυσης, κατ' εκτίμηση και των δημοσίων οικονομικών.

Συνεπώς, οι συναρμόδιοι Υπουργοί δύνανται, δυνάμει της εξουσιοδότησης της παραγράφου 3 του ως άνω άρθρου, όχι μόνο να ρυθμίζουν τους όρους καταβολής της ενίσχυσης, αλλά και να καταργήσουν την ενίσχυση αυτή, κανονιστικώς, χωρίς να παρίσταται αναγκαία για τον σκοπό αυτό η τροποποίηση με τυπικό νόμο του ως άνω άρθρου, είναι δε άλλο το ζήτημα του δικαστικού ελέγχου της νομιμότητας της κατάργησης της ενίσχυσης.

9. Επειδή, σύμφωνα με όσα έχουν εκτεθεί, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη 13311/273/ 21.3.2016 κοινή απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και των Αναπληρωτών Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Δέχεται την κρινόμενη αίτηση.

Ακυρώνει την 13311/273/21.3.2016 κοινή απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και των Αναπληρωτών Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου.

Επιβάλλει σε βάρος του Δημοσίου τη δικαστική δαπάνη της αιτούσας εταιρίας, η οποία ανέρχεται σε εννιακόσια είκοσι (920) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 20 Ιουνίου 2019

Η Πρόεδρος του Δ΄ Τμήματος Η Γραμματέας

Μ. Καραμανώφ Ι. Παπαχαλαράμπους

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 25ης Φεβρουαρίου 2020.

Η Πρόεδρος του Δ΄ Τμήματος Η Γραμματέας του Δ΄ Τμήματος

Μ. Καραμανώφ Ι. Παπαχαλαράμπους